

## Plánovaná operace

- záchovná operace s biopsií sentinelové uzliny
- ablace s exenterací axily
- záchovná operace s exenterací axily
- ablace s biopsií sentinelové uzliny

**Termín operace:**

**Termín nástupu:**

K přijetí do nemocnice se dostavte v den nástupu v 8.00 hodin a s sebou vezměte interní předoperační vyšetření, ev. vyjádření specialistů, pokud jste u nich sledována.

V den přijetí bude provedeno zaznačení sentinelové uzliny, pokud je v plánu. U nehmotných nádorů bude v den operace nádor pod ultrazvukem označen. V případě záchovných operací prsu s biopsií sentinelové uzliny je pobyt v nemocnici krátký, cca 2 dny. Poté budete propuštěna do domácího léčení, další kontroly budou probíhat ambulantně. S sebou do nemocnice si přineste pohodlnou podprsenku, kterou noste ihned po operaci. Vhodná podprsenka operovaný prs podepře, snižuje se tak bolestivost a zlepšuje hojení operačních ranek.

U ablace nebo exenterace je pobyt v nemocnici delší, cca 5-7 dní. Protože je operační rána větší, zpravidla bývá vyveden drén, který odvádí přebytečnou tekutinu z operované oblasti.

Po zahojení rány Vám onkolog předepíše výplň do podprsenky. Po ukončení onkologické léčby je možná ev. rekonstrukce prsu plastickým chirurgem.



Po propuštění budete první a druhý týden po operaci kontrolována v mamární poradně. Za 2 týdny po operaci jsou většinou vytaženy stehy, bývá už k dispozici i definitivní výsledek histologického vyšetření z odstraněného nádoru a uzlin.

S výsledkem histologického vyšetření budete odeslána do onkologické ambulance, kde bude pokračováno v další léčbě, ať už ozařováním, hormonální terapií nebo chemoterapií.

**Onkochirurgická ambulance,  
Centrální objekt chirurgic-  
kých oborů (budova C)**

**prim. MUDr. Petr Kavalec,  
MUDr. Pavla Bártková**

**Ordinační hodiny:  
úterý 13.00 hodin**

**tel: 572 529 927**

## KARCINOM PRSU

- Léčba
- Výkony na prsu
- Výkony na uzlinách v podpaží



## Karcinom prsu

Karcinom prsu patří mezi nejčastější nádorová onemocnění u žen. Tak jako u jiných nádorových onemocnění je důležité především objevit nádor včas.



Kromě samovyšetření prsu, které by si každá žena měla provádět 1x měsíčně, je důležité zejména pravidelné preventivní mamografické vyšetření, které hraří zdravotní pojišťovna ženám starším 45 let 1x za 2 roky.

Žádanku na toto vyšetření vystavuje buď praktický lékař nebo gynekolog. Pokud si žena nahmatá v prsu něco neobvyklého, měla by co nejdříve navštívit lékaře, který ji odešle na mamografické nebo sonografické vyšetření prsu (u mladších žen).

Vyšetření mamografií nebo ultrazvukem lze provést také na přání ženy jako samoplátce. Vyšetření se provádí na mamodiagnostickém oddělení.

Pokud se na mamografii objeví podezřelé ložisko, je provedena punkce (odběr vzorku na vyšetření).

V případě potvrzení diagnózy zhoubného nádoru jsou poté doplněna další vyšetření - RTG plic, UZ břicha a odběr krve k určení stadia (pokročilosti) onemocnění. Všechny výsledky jsou poté zhodnoceny v mamární komisi, které se účastní onkolog, chirurg, rentgenolog a patolog. Cílem mamární komise je určení nejlepšího možného léčebného plánu pro konkrétní pacientku.

## Léčba

Vzhledem k tomu, že karcinom prsu je systémové onemocnění, nestačí pouze chirurgické odstranění nádoru, ale podle typu a rozsahu onemocnění musí být podána i další léčba, ať už ozařování, chemoterapie, hormonální terapie nebo biologická léčba, ev. jejich kombinace.

Chirurgické výkony hrají však v případě karcinomu prsu zásadní roli. Ošetřují jednak samotný nádor v prsu a jednak spádové lymfatické uzliny v podpaží.

Každá operace pro karcinom prsu se tak skládá ze dvou částí - z výkonu na prsu a z výkonu na uzlinách v podpaží. Rozsah obou výkonů je závislý na typu a velikosti nádoru, postižení uzlin, umístění nádoru v prsu a také na postoji pacientky. Operace je prováděna v celkové narkóze a vyžaduje zpravidla několikadenní hospitalizaci.

## Výkony na prsu

Díky včasné diagnostice je možné v dnešní době ve většině případů provádět záchranné operace prsu, tzv. prs šetřící

výkony, kdy je odstraněn nádor s bezpečným lemlem zdravé tkáně s ponecháním prsu. Malé nehmátné nádory jsou těsně před operací označeny pod ultrazvukem (značkou na kůži, speciálním drátkem - vodičem).

Po záchranné operaci bývá na prsu většinou jen drobná jizva a vždy následuje ozařování prsu. V některých případech (velký nádor, vícečetný nádor v jednom prsu, zánětlivý nádor, atd.) je však nutné odstranit celý prs, tato operace se nazývá ablace nebo mastektomie.

Pokud si pacientka přeje, je možné po ukončení onkologické léčby provedení rekonstrukce prsu plastickým chirurgem.

## Výkony na uzlinách v podpaží

Kromě odstranění samotného nádoru v prsu je nutné zjistit i ev. postižení spádových lymfatických uzlin v podpaží. První spádová uzlina se jmenuje sentinelová neboli strážná.

Vyšetřením sentinelové uzliny zjistíme, zdali jsou postiženy uzliny v podpaží. Pokud je sentinelová uzlina v pořádku (bez metastáz, negativní), předpokládáme, že i další uzliny v podpaží jsou v pořádku.

Samotné vyšetření probíhá tak, že den před operací je sentinelová uzlina označena radionuklidem, následující den při samotné operaci je z krátkého řezu v podpaží pomocí speciálního přístroje (gamasondou) nalezena, chirurgicky vyjmuta a odeslána na vyšetření.

Někdy se ještě uzlina značí aplikací speciální modré barvy (patent blue), která zabarví uzlinu do modra a umožňuje její snadnější nalezení.

Pokud v sentinelové uzlině nejsou známky nádorového postižení nebo je postižení uzliny minimální, ostatní uzliny se neodstraňují.

V případě výrazného nádorového postižení sentinelové uzliny, je nutné provést ještě radikální operační výkon v axile (podpažní jamce), tzv. exenteraci axily, neboli odstranění uzlin v podpažní jamce. Tuto operaci je potřeba provést také vždy, pokud jsou již před operací známky nádorového postižení uzlin.

Operace pro karcinom prsu patří v Uherskohradištské nemocnici mezi standardně prováděné výkony s mnohaletými zkušenostmi lékařů a stovkami provedených operací.

Díky zázemí ostatních oborů (akreditované screeningové mamodiagnostické oddělení, oddělení nukleární medicíny, onkologie a patologie) provádíme veškeré operace v souladu se současnými vědeckými poznatky a doporučeními odborných společností.

Mnoho let funguje v naší nemocnici také mamární komise, která hodnotí všechny nálezy a navrhuje optimální možný postup pro konkrétní pacientku.

S tímto postupem je pacientka seznámena onkologem a následně chirurgem v onkochirurgické poradně.